

TIDEVARVET

TIDEVARVET

den 11 juli 1931 innehåller:

Vad var det vi sadel

Hur bör samhället ställa sig till strejkbryteriet?

Dr. Margit Cassel Wohlin.

Könskamp eller icke!

Hagar Olsson
fullföljer kampspåren till den uppröriska kvinnan.
Professor Segerstedt tar avstånd.

Bärande standar med inskriptioner.

Alice Paul, amerikansk rösträttskämpa skildras av Anna T. Nilsson i brev från Genève.

Vad har hänt?

EFTER FJORTON DAGARS SPANNING har Frankrike antligen gått med på det Hooverksa moratorieförslaget, som nu med några ändringar trätt i kraft. De fjorton dagarnas ovisshet ha enligt tyska uttalanden kostat Tyskland obörkneliga värden, men avgränsat om moratoriet kom icke desto mindre som befrielsen från en marritt. Beträffande de av mellanstatliga skulderna har alltså skjutits upp på ett år, från 1 juli till sista juni nästa år. Fullföljandet av den inlagda förhandlingsvägen kommer att ske på den experimenterens i London, till vilken Mac Donald inbjudit de närmast berörda regeringarna och dit nu franska regeringen antagit inbjudan.

STALIN HAR HÅLLIT ETT TAL om den ryska industriens omorganisation, ett program av betydelse. Lösnerna skola beaktas av arbetens art — icke som hittills vara enbart för alla slag av yrken — för att arbetarnas intresse för teknisk utbildning och större ansvarsställning inom produktionsintensen skall smulnas. Statsföretagen måste göras räntfria. För större överskådliggits skall skola de stora trusterna upplösas och ersättas med mindre sammanläggningar. Under ledning av en direktör.

Huvudsyfte: att med större frihet för mänskliga och materiella resurser öppna ökat produktionsresultat.

NORSKA REGERINGEN HAR DRAGIT sig tillbaka i Grönlandsfrågan och skiljedomsförslaget tycks rycka närmare. Frågan gäller nu närmast om Östgrönland skall enligt norsk uppfattning fortsätta att vara ingensmans land eller — enligt dansk uppfattning — fortsätta att stå under dansk regim. Den närmaste veckan torde ge besked.

EN GLADJÄNDE HANDELSE är högsta domstolens fastställande av hovrättens dom i striden mellan anedon Bousnard och Gimo-Österby bruks A.-B. om de s. k. gratiälorna. Bolaget ville överlåta pensioneringen på fattigvården. Bousnards krav — som segvat i domstolen — var bibehållen rätt till gratialer och pension från bolaget. Segvat är av stor principiell betydelse.

Beckström-Belen

Harald Höfding.

Vid nära nittio års ålder avled i Köpenhamn den 2 juli professorn i filosofi Harald Höfding, om vilken det yttras, att med honom gick en av samtidens oestridligt främsta och märkligaste tänkare ur tiden.

Vi filosofiskt utbildade vanliga människor, som i våra dagar söka skaffa oss människokunskap, icke blott om det som nämnes kropp utan även vilja se in i själens vida rike, vi mötas icke på bokläsdisken numera av namnet Höfding. Där finna vi i stället Freud och hans psykoanalytiska skola, vi finna Be-

haviorismen och mycket annat. Den nyare psykologins betydelse kan ej överkattas, men kanske har den i någon mån skymt bort, vad som före den tände våra sinnen.

Den generation, som gick ut i livet vid sekelskiftet och då sökte bilda sig en världsbild, minnes med oförbecknad tacksamhet namnet Höfding. Hans Psykologi, »Läran om Själens», hans Religionsfilosofi och framför allt hans Etik. Vilken bok har den som lärt en »att varet mot sig selv og sin bedste stræbens, iy då kunde man »gaa trygge og trejdig genom livets».

A. N.

Gift kvinnas nationalitet.

En av de internationella lagfrågor, som av den första codifieringskonferensen 13 mars 1930 ansågs vara mögen att kunna upptagas i »Internationalen Lags», var just den om gift kvinnas nationalitet. Den därpå följande Nationernas förbunds församling godkände codifieringsförslaget, som sedan sändes press, revideringar till ratificering. Två land ha tillsvidade ratificerat konventionen.

Emellertid väcktes vid Rådsmötet i januari 1931 förslag om allt i och för förnyad prövning av nationalitetskonventionen inkalla en konsultatvinnokommitté, bestående av två delegerade från vardera 8 namngivna internationella kvinnoföreningar. Det var första gången i Nationernas förbunds 11-åriga liv, som N. F. har utsett en kvinnokommitté för att yttra sig om en speciell kvinnofråga. De utsetta föreningarna voro: Internationella Kvinnorådet, som sedan 1905 sysslat med denna fråga, Internationella Kvinnorättsrådsalliansen, som sedan 1918 haft en kommitté för frågan, Internationella Kvinnoförbundet för fred och frihet, Akademiskt bildade Kvinnors Federation, Equat Rights International, Kvinnornas Världsunion för internationell ändrad, All-Asiatiska

Kvinnokonferensen (bildad 1931) och slutligen Inter-Amerikanska kvinnokommisionen (inom Pan-American Union), som, då den bildades 1928, valde frågan om kvinnors nationalitet till specialstudium.

Den 2 juli hade de i Nationernas förbund sitt första sammanträde. Som skäl för opposition mot nyssnämnda codifieringsförslag anfördes av kommittén: dels att Haagkonventionen ger en ungläslig ställning åt den gifte kvinnan, vilket måste betraktas som något av stor betydelse i och för sig, som myndig människa måste hon behandlas som en medborgare för sig själv; genom konventionen kan hon även fråntagas statsförsäkring och fattighjälp; den kan göra det omöjligt för henne att inneha en offentlig byrå, att utöva en verksamhet, att erhålla en avlönad plats, att äga eller ära förmögenhet, m. m.

Den kvinnliga konsultationskommittén föreslår nu Nationernas förbunds församling att vidtaga omedelbara åtgärder (1) för att ånyo övertaga Haagkonventionen för nationalitet och 2) att överbringa till regeringarna i och för ratificering en ny konvention grundad på principen om likhet för män och kvinnor i fråga om rätt till nationalitet.

De kristna och förgiftningen från luften.

Ingenjör Josef Norén har samlat ihop till ett uttipp som gått ut under rubriken »De kristna och föroretare». Det har undertecknats av ett 30-tal herrar värvat en del ha befattningar i statskyrkan, en del i olika trikyrkor. Prins Bernadotte och pastor primarius vilja icke stå för ordalydelsen men väl för det försvarsväpna sylvet.

Ett sådant uttipp skulle icke varit tänkbart för tio år sen och inte behövt för fem år sedan. Den förstställingsvärld som undertecknarna leva i var visserligen redan då förändrad och kompromisslös mellan kristendomens och nationalstatens fordringar var också då stift ifråga som då ofta för i den kristna historien. Men denna värld, där man tänker sig att förvara sina mödrar

med vapen i hand mot inkräktarnas drifter, var ännu så litet attackerad, att de som leve i den icke tänkte på att behöva försvara den.

Försvars kan den ju inte, den vittnar bort, ett och ett krig skulle absolut förinta den. Men ställa upp ett par spörsmål efter godtycke och besvara dem kort och gott efter godtycke, det kan man alltid göra. Den första frågan är: kan försvaret förenas med bibeln? Svar: Ja. Men bibeln innehåller både bergspredikan och härligheds nedkallande av hämnad över fiender: »eld och svavel det glödande vind som det profetiskt heter i ea av Davids psalmer. Den andra frågan: kan Sverige försvara sig? bevaras också med ett kort och gott ja. Det är lika

Den upproriska kvinnan.

Icke följeslagare men självständig upptäcktsresande.

Av Hagar Olsson.

II.
Det material fru Lazarfeld framlägger blottar en fruktansvärd sexualitet. Det är ingalunda bara ungdomen som lider av den. I de mest stadgade äktenskap, skenbart fullkomligt lyckliga, kan de mest uppröriska och förödande sexuella lidandena förekomma. Orsaken står att söka dels i den allmänt utbredda, nästan otroliga okunnigheten i dessa livsviktiga frågor, dels — och framför allt — i kvinnans ofria sexuella ställning. Fru Lazarfeld påvisar ingående, hur förödande nedslättande av kvinnan, hennes kvarhållande i sexuell passivitet och osjälvständighet, återverkat på mannens eget sexuella liv. Otaliga äktenskapsmisslyckas t. ex. på grund av kvinnans frigiditet — d. v. s. hennes sexuella känslöshet, vilken i de flesta fall är en följd av hennes undertryckta ställning. Att frigiditet är allmänt förekommande bland kvinnor vet var och en som något känner till dessa saker — men att praktiken skulle vara så skrämmande hög som fru Lazarfeld på grund av sitt material anger, förefaller nästan otroligt. En sexuell känslöshets kvinnas får själv ingen tillfredsställelse av könsamgången — det blir för henne ett nödvändigt ont som hon med vanlig passivitet underkastar sig — och hon kan naturligtvis inte heller skänka mannen något djupare tillfredsställelse. Äktenskapet blir sålunda ett tomt skal — antingen en källa till lidande och besvarelse för bägge parterna, eller också en innehållslös vanfunktion. Frigiditeten hos kvinnorna är i de flesta fall ingalunda organiskt betingad. Den är en naturlig följd av den sexuella passivitet och osjälvständighet som påtvivats kvinnan. Mannen lider av hennes sexuella känslöshet, men ändå gör han allt för att kvarhålla henne i den osjälvständighet som är frigiditetens orsak.

Varför handlar mannen på detta sätt, måste man fråga sig. Varför är han så angelägen om att nedsätta

kvinnans sexualitet och tvinga henne till en passivitet som han själv får lida av? Med fru Lazarfeld måste man säga sig, att han tydligen väljer ett ont för att undgå ett värre. Det måste, säger fru Lazarfeld, hos mannen finnas en hemlig mindervärdighetskänsla, som tvingar honom att med alla medel hålla kvinnan nere, i beroende ställning, emedan han inte känner sig den fria, självständiga, aktiva kvinnan vuxen.

Förkomsten av denna mindervärdighetskänsla är oomvittlig. Man behöver bara tänka på hur rådda männen är för andligt jämställande eller överlägsna kvinnor. Som vän och kamrat uppskattar man sådana kvinnor — men han gifter sig inte med dem. I de allra flesta fall gifter sig mannen med en kvinna som är honom andligt underlägsen och därigenom inger honom den behagliga känslan av överlägsenhet. Lysande manliga personligheter som t. ex. Goethe, för vilka vald står fullkomligt fritt bland samtidens charmantaste kvinnor, gifter sig vanligtvis med sina hushållerskor. Hos dem behöver de inte befara överlägsenhet i någon form!

För att förstå detta, och därmed hela det manliga mindervärdighetskomplexet, vilket utgör ledet till den nästan hysterisk överbetoning av den egna överlägsenheten, måste man känna den manliga sexualitetens fysiologiska betingelser. Det talas allmänt om kvinnans biologiska tragedi och mannes framstöttes som speciellt gynnad av naturen. Obändrad av fysiologiska besvär såsom menstruation, graviditet o. s. v. och utan att behöva befara några följder kan mannen friskt hänge sig åt den sexuella njutningen, medan kvinnan av naturen är påtagd åstökliga oangenäma skramkor. Kvinnorna har i hög grad litet sig suggereras av detta tal — kvinnans fysiologiska överlägsenhet talar man nämligen inte alls om. Den är emellertid påtaglig, framhåller fru Lazarfeld, och det är just den mannen i hemligt fruktur. Kvinnan är av naturen begåvad med ett betydelsefullt sexuell förreträde som mannen saknar. Hon behöver aldrig såsom mannen befara ett flaskö, ett sexuell misslyckande, impotens. Hennes fysiologiska betingelser för sexualiteten är obegränsade, medan mannen är bunden av faktorer som han inte kan behärska med sin vilja. Medvetandet om kvinnans överlägsenhet på denna vitala punkt har hos mannen utlöst ett helt ängestkomplex, vars verkningar är förtämliga i alla faser av sexuell vilja och vårt kulturliv över huvud — ängesten för det sexuella nederlaget.

(Forts. A sid. 4).

Villaspekulanter

Vid köp av villa i Appellöken, Åsten, Nockeby, Svedstället eller annat område, vänd Eder med förtroende till oss. **BALDERS FASTIGHETSBYRÅ** Höganärdstorg 10, Åsten. Telefon: Åsten 10 00 & 11 00

TIDEVARVET

REDAKTIONSKOMMITTÉ:

Elin Wägner,
Elisabeth Tamm,
Ada Nilsson,
Honorie Hermelin.

REDAKTÖR:

Carin Hermelin.

ANSVARIG UTGIVARE:

Ada Nilsson.

Utkommer varje helgfrid, lördag-
Söndagen 17-19, 21, Stockholm.
Tel. N. 48 42, 162 43.

ADVOKATER

Ledamöter av Sveriges Advokatsamfund

Eva Anders Advokatbyrå

Inneh.: Eva Andén,
Ledamot av Sveriges Advokatsamfund
Herkeslund 14 (f. d. L. a. Vattug.)
Tel. 73 75, 70 76
STOCKHOLM
Specialitet: Familje- och arvskaver,
Bostredningar och testamenter, förvaltningsuppdrag. Även skriftliga
förfrågningar.

TANDLÄKARE

TANDLÄKARE

THURE PERSSON

Brånkyrkogatan 136
Tel. S. 180 05.
Mottagn. 9-11 f. m. och 5-8 e. m.

Frälshingsarméns

Alkoholihetm

Kurön

(Attjuver statsbidrag)

Två timmars ångbåtsturer från Sjöhm
Principel och övriga handlingar ständigt från
Sofiaströmgården, Östermalmsgränd 24, Stockholm.

Bagarstugan

HORNSGATAN 37 • Tel. Söd. 70 00
FOLKUNGATAGAN 65 • • 73 37
GÖTTAGAN 52 • • 333 09

St Görans

Begravningsbyrå

FLEMINGSGATAN 60
Tel. K. 47 24

Ombesörjer allt vid dödsfall.
Balsameringar.
Efter afstärkt: Tel. K. 47 55.

Ung flicka

med arbete i Stockholm (Söder) önskar
dela hem med gemensam lägenhet och bad-
håll — med ett par anspråkslösa flickor.
Svar före den 1 aug. till *Gemensamt* —
Sjöstadstidning denna tidnings expedition.

Finns någon

författande dam, som vill hjälpa 30-årig
frånskild fru med ett lån på 800 kr, för
utbildning till visst yrke. Som säkerhet
lämnas 1000 krs livförsäkring. De bästa
ref. finnas. Svar motes tacksammt av
»Främst» — 800 kr denna tidnings
konstör.

Ung man önskar plats.

Ung man (nitton år, exercierad) önskar
fast anställning i lantrbruk den femtonde
juli eller första augusti. Är nykter,
stark och villig. Kunskap i alla göromål
i ett lantrbruk. Kan sköta mjölkmaskin-
er, har arbetat i trädgård och nu se-
narast med dikning. Är något kunnig i
skötsel av motorbåt samt fiske. Platsen
kan ev. tillräddas genast. Svar till: Box
33, Osma.

Kvinnor!

BILLIGT! BRA!
Tillgång till bad.

Den 11 juli 1931.

"Vad var det
vi sade!"

När de s. k. svenskyborna skulle,
som det så vackert hette, återföras
till hemlandet, gjordes det ett stort
nummer därav. Det var ett stort
bråk! Personer, som föga intresserat
sig för den inom Sverige befintliga
allmogliga nöden och arbetslösheten,
fyre plötsligen en varm känsla för
dessa främlingar mer eller mindre
olyckliga betelgenhet. Det blev en
kommitté tillsatt och insamlningar
i gångsatta, festligt mottagande med
högstämmande tal och fosterländska
känslor. Vi kan nog inte neka till,
att det ligger något »svenskt» i detta.
Och likaså är det både svenskt och
allmänmänskligt, att sedan feststäm-
ningen lagt sig, och allvar och in-
nerbörd vilja ta ut sin rätt, så svalnar
intresset. Svårigheterna äro mer be-
svärliga än nöjsamma att övervinna,
ofta äro kossamma.

Det dröjde heller inte länge, för-
änd det visade sig, att svenskybornas
förtjusning över att ha nått sin lång-
tänsta mål inte var odelad. Och föret-
aget i sin helhet kunde betecknas
som ganska misslyckad. En del av
de »riddades» önskade återvända till
Ryssland. Det är mycket förklarligt,
man kan inte så lätt omplanteras i
helt nya förhållanden. Och för när-
varande vänta ett större antal svensk-
bybor, enligt uppgift 139, med otä-
lighet på inresitillstånd till Ryssland.
De uppehålla sig i avvaktan härpå i
Stockholm och de svenska myndig-
heterna äro nu ytterst angelägna att
bli av med dem. Från ryskt håll svar-
ar man, att om de kunnat få resa i
mars, hade de utan vidare kunnat få
anknyta arbetet vid sina gamla går-
dar och sålunda få fast fot i Ryss-
land igen. När de ej ville resa där,
måste andra ta hand om sådden, och
pådragna äro besatta med nytt folk.
I slutet av juli väntar man nu besked
från sovjet, och till dess är det fat-
tivrändes, som får ta hand om Sve-
riges f. d. skyddslingar.

Det hela är ett oförklarligt dumt
tilltag från svensk sida, så dumt, att
det aldrig fått ske om ej det vällov-
liga samhället stätt i spetsen. Man
försöker vanemässigt skjuta skulden
på kommunisterna, eller också förklarar
man längtan till Ryssland som »an-
timalistisk». Den som vågar tala så
förklarar inte vad känslan för jorden
innebär, fast man annars ordar så
mycket därom. Man kanske inte kan
tänka sig att en sådan känsla finns
i Ryssland.

Man får hoppas att detta miss-
lyckande länder till varning. Och att
den partipolitik, som kan ha legat
med i spelet, händerna ej skall lyc-
kas att locka andra partiers målsmän
att deltaga i något så onödigt, dyr-
bart, och till sina följder oberäkne-
ligt.

Hemmet Brunngatan 28, Stockholm,
erbjuder under sommaren kortare eller
längre tids logi.

Anmälan kan ske pr telefon 95 94.

För att nå fram

till drägliga förhållanden på arbets-
marknaden har Red. Hansson hänvi-
sat till en inifrån alljämt växande
solidaritets bland arbetstagare, som i
allt högre grad kan tillfinga sig res-
pekt från såväl arbetsgivare som från
den allmänna opinionen.

Doktor Cassel Wohlin prövar till
sina yttersta konsekvenser samhäl-
lets möjlighet att ingripa mot strejkb-
rytare och kommer till alternativet
»tvingande statligt arbetsväsende»
uteslutande av såväl fr. anställnings-
rätt, som fr. strejkrätt eller — våra
gamla förhållanden med fr. strejkrätt
och ty åtföljande arbetsfrihet.

D:r Cassel Wohlins och Red. Hans-
sonns åskådningar sammanfalla tyd-
ligen.

Det är allvarligt och förpliktande
om man ej går in för någondera av
dessa alterner: ej accepterar ens
den välordnade och hyfsade striden
mellan de två fria parterna, ej hel-
ler tvångsarbetsstaten. Man måste
då taga till utgångspunkt — ej kon-
junkturer på världsmarknaden, som
av den påpasslige kan utnyttjas
genom tullar och monopol — utan
människornas behov och rättigheter.

Då måste man våga röra vid den
fråga, som av alla spekulativsfrän-
tressen så ångsligt undviks, frågan
om samhällets rätt till jordvärdena.
Man måste våga i sin helhet ställa
frågan om förvaltningen av kapitalet.
Man måste också strida för mänsklig
solidaritet inom samhället och utöver
de nationella gränserna. Man måste
på ett revolutionerande sätt låta upp-
fostran — universitetens och semina-
rierna ej undantagna — uppamma
allsidigt mänskligt behov och hand-
lingskraftig mänsklig solidaritet.

De kristna och för-
giftningen från luften.

(Forts. fr. sid. 1).
Sorglig nödvändighet såsom en form
för försvar, men då får man säga
det. Det märkligaste i detta upp-
rop är ingenjör Noréns ursäkt och
förklaring för deras räkning som
saknas. Han förklarar att andra le-
dande personer inom kristna sam-
manslutningar ha uttalat sin fulla

Litet grönt om
Skansen.

Den dag då Stockholm för första gå-
ngen i år hade 32° C, vandrade jag
mitt på förvärgad Själagårdsgatan
fram mot Tystra kyrkan. De svarta grän-
derna och tvärgatorna här inne i Gamla
Stan drog sig ingåtunda bort från da-
gens hetta och kvalm, det låg en tung
och gassig värme över de smala gatorna
botten, fast solen knappast var där,
men man såg den ju spela uppöver husvä-
garna. Invid dörrstegen till små trista
matvarusläkter och tidningsbutiker lekte
barn — lekte är ändå ett orättigt ord,
det kan tillhåra småstiderna med lekan-
de barn på undanskjutna gator, i Stock-
holm har trafiken mest kommit all lek på
gatorna att försvinna. Men barnen *funnos*
där i alla fall rätt ställsamma och
utan sysselsättning, ensamma här och
där vid ett gåtörn, docka ihop vid en
port lådan.

Inne på Tystra västnågens pastorex-
pedition, där jag väntade några minuter
för mottagningens ståt, slog den gamle
klockaren upp dubbelöstret mot den
vackra gården mellan kyrkan och
expeditionen, där träd skuggade över
stenläggningen och den röda blomrande
den en liten tung ring utmed staket och
väggar; från gatan hade sex, sju små-
pojkar tassat in och slog där om något

anslutning, men befara att om de
öppet framträdades deras kristna verk-
samsbetsområden skulle lida skada
genom eventuella angrepp från för-
svarsmilitäretiskt håll, varför de av-
stiftat från att sätta ut sina namn. Men
sådana angrepp måste de då befara
från sina egna färahjorder eller från
dem som ha dessa färahjorder öra! Ty
annars kunde det inte skada dem
i deras verksamhet. De djupa kristna
leden tycktes vara av annan men-
ing än ledarna.

När redaktör Engberg i Social-
Demokraten kommenterade appropret
svor han sig fri från alla känslöskall
skans bestämmelse för sin avrust-
ningsånsikt. Han höll sig uteslutande
till det förfuttskall som grundas på
kriegens förvandling. Och det är
givet att det vore vanvett att bortse
från ett så viktigt och revolutione-
rande faktum som att det icke finnes
något verksam medel mot förgif-
tningen från luften. Men det är
annars inte mindre känsla vi behöva
i kampen mot kriget utan mera. Och
känslans flöden finna vi i den tro,
som är gemensam för alla stora religiösa
uppenbarelser, även kristendoms-
ens. Det är troligt på mänsklighetens
enhet och på kärlekens försvarskraft.

i ett hörn, han körde icke bort dem,
men han sade litet medande med genom föst-
ret: — »Om ni nu förbiter något lugna
så länge ni här inne är! Och tagen icke
i många flere till!» — Till ett par av
de besökande inne på expeditionen sade
han förlärande: — De barnen tar sig
hit, där det är litet grönt i sommaren!
— Orden följde med när jag åter-
vände genom mycket smala gator och
tvärs över Stortorget solstektas fyrkant.
— Det finns några få och stolt planterade
träd i Gamla Stan, där finns icke en park
och icke en sandstrand för barnen.

För mitt minne kom en annan syn jag
sett dagen förr: En ung flicka i skäme-
dräkt gick med en litet gäckande i hand
fram på en av Skansens slingrande skogs-
stiggar nedåt liden mot en av avliggna
stugorna. Henne följde ett besträat tåg,
lemåringar mest, men yngre ålders
fanns också, några sprang föga och några
hann slå luttelbyta utanför gården, två
stred om killingsöret, men en ville heller
hålla den unga herdinnans hand, alla för-
ändes i samma ögonblickets lågande in-
tresse: — Ska Ricki-Tikki hitta ensam
hem ändå upp till Bollnäs, när vi släp-
per! — Där skulle bli ett pris också,
av två bananer, för den som fullt i åm-
bredd kunde springa med och se hur
Ricki-Tikki travade hem.

Jag brukar inte dyka anslag på berg-
vallar och knutar, de brukar inge mig ett
kläffvrigt lust att sätta pekfinger under
och riva till. Men jag gick över Stortorget
och Lejonbackens solgassade sten och
tänkte på ett anslag för vilket jag gott
och väl själv skulle kunna gå med klis-
terburk och pensel här nere i Gamla Stan:
Partikanten på Skansen.

— Där det är litet grönt i som-
mern — så ohej, så knapplindigt be-
höver man inte ta orden då. Där det finns
våda ångar och skuggiga träd och hög
luft och alla lantgårdarnes djur, som all-
tid, i alla tider, fångat alla barns intressen.
Den unga partikanten finns på Skansen
var dag kl. 10-5. Priset för den som-
marvistelsen är ett Skansenkort. 7 kr —
gällande hela sommaren och vidare året
ut — samt spårvagns- eller bussresan,
där denna blir oundviklig. Måjökfest
i det medhavda smörgåsarne förs fram
till barnens långbord, där man samlas till
lunchen i skuggan och kostar endast 10
öre pr individ.

Största svårigheten i att få pyret till det
sommarejet torde väl vara för mdröran-
na att mitt under motorcykelsturen kunna
följa den långa vägen upp till Skansen.
Men just för Gamla Stans barn är den
svårigheten mindre än för andra: från
Skustad Adolfs torg går bussen direkt till
Skansens port, den unge konduktören är
på denna bus särskilt instruerad att taga
hand om lemläringar och »sveaxingar till
den nå målet, där de fr. ångarna finns
och Ricki-Tikki och Tran Britts.

Eva Schmidt.

En av årets

STORA NYHETER

på bokmarknaden är Nordiska museets och Skansens års-
bok, Fataburen, vars första ärgång nu föreligger.

UR INNEHALLET:

Bud Erik Olsson. Arthur Hazelius' vän och främste
medhjälpare blanda Dalarnas allmog, av Anders Pers.
Modernert på 1700-talet, av Sigrid Leijonhjulvika. Ett
vikingamärke i Nordiska Museet, av Sune Lindqvist.
Kristina Linning. Möbelsnickaren som konstruirar-
individer eller skrädbroder, av Sigurd Wallin. »Spögbö-
rande i Ingelstad, av Fridolf Wiltén. Granne är grannes

166 illustrationer, därav en försåttsplan och färger.

»... en sprillande livfull och oavsettande dröbok,
läsvärd och läshar för varjorn och enom...»

ST. DAGBL.

Pris kr. 5:— Till salu i alla bokhörd.

»Arboken innehåller företar en omodernligt lång-
värd blandning av ämnen och fakta...»

SV. DAGBL.

Pris kr. 5:— Till salu i alla bokhörd.

Skansenföreningens medlemmar erhålla
1. Personligt årskort till Nordiska museet och Skans-
en; 2. Rätt att låsa årskort för familjemedlemmar för
3:— kr. per person; 3. Följande nr av Skansens Ny-
heter; 4. Rabatter i ett stort antal affärer i olika
årskoken gratis utan övriga förmåner:
5. Rabatter i vissa Nordiska museets och
Skansens publikationer; 6. Serier i Skansen i färger,
för 2:— kr. per blad. (För icke medlemmar 3:— kr.);
7. Fri entré till vårdens lussmuseer.

AVGIFTER:

Inom Stockholms lokalportområde bosatt medlem
erlägger kr. 10:—; Utom Stockholms lokalportom-
råde bosatt medlem erlägger kr. 5:—; Ständig med-

lem erlägger en gång för alla kr. 200:—; Medlem-
skap vinnes enklast genom avgittens inbetalande å
postgiro 51150.

Hur bör samhället ställa sig till strejkbryteriet?

Av MARGIT CASSEL WOHLIN.

Det har sagts, att i frågorna om strejkbryteri och arbetets frihet, som lett till så fruktansvärda samhällskonflikter, två olika rättsuppfattningar göra sig gällande. De borgerliga måste räkna med solidaritetens mentalitet och sätta sig in i, att »det finns faktiskt starkare än borgerliga rättstörrelser». Från arbetarsynpunkt är strejkbrytaren svårare än en landstföreläsare.

Man kan först att solidariteten blivit det första budordet, när man vet vilka stora offer, som under arbetarklassens långa kamp för sin nuvarande samhällsställning, bragts för dess skull.

Men nu kommer man och fordrar att alla samhällsklasser, ja, statsmakten själv skall taga ståndpunkt emot strejkbrytaren på samma sätt och respektera arbetarorganisationernas »rättsäckade» på den punkten. Om detta icke sker så hotar man med att lugnet icke skall kunna upprätthållas, vi »rekvisition av strejkbrytare åstadkommer irritation, som utlöser våldshandlingar».

Det är tragiskt att det skall ha kommit tillhanda. Men detta är dock intet principargument, endast ett hot. På det sättet skulle varje samhällsgrupp kunna komma och säga, som våra intressen trädde för nära, så svara vi inte för våra handlingar».

Vad är det för principer, som ligger bakom dessa krav? Till vilka konsekvenser leder Jordans, att statsmakten som sådan icke får skydda strejkbrytare eller t. o. m. bör förbjuda dem att arbeta? — Man måste ställa frågan så, till när måste finnas en anledning eller. Endera skall strejkbryteri förbjudas eller skall det tillåtas och i senare fallet måste samhällsmakten skydda varje arbetsvillig mot varje slags övergrepp, som går utom lagens gränser.

Den logiska konsekvensen av arbetarklassen skulle ju än i en fackförening kunde ställa upp precis vilka krav som helst och så i strejk för att genomdriva dem. Var och en som erbjöd sig att arbeta till rimliga villkor över strejkbrytare och som sådan så gott som räddades.

Är nej, svarar man, arbetarna förstå bättre än så sina egna intressen, om strejk kostar dem för mycket för att de lättänligt skulle ge sig i strid för orimliga fordringar. — Det skulle naturligtvis bara vara vid rättvisa löneskrivningar som strejkbrytare skulle förhindras!

Lönernas teoretiska jämviktsläge.

Men vad menas då med rättvis och orimligt? Det är just det som är problemet kärna. Kunde man säga det över saken mycket enkel.

Man måste göra klart för sig, att det i varje särskilt ögonblick, inom varje yrke finns en under givena förhållanden teoretisk riktig lön, betingad av företagets närkärlighet, avväntningsmöjligheter, efterfrågan, råmaterialpris, arbetarnas yrkeskvalitet, lönehöjd och arbetsställning inom andra yrken etc. Vid denna teoretisk riktiga lön böra alla, som söka arbeta inom branschen och som kunna uppfylla de fordringar som yrket ställer, kunna få arbete. Denna lön kan naturligtvis, alltefter som alla faktorer som har inverkan ändras, stiga eller sjunka snart sagt hur mycket som helst — liksom finns det naturligtvis ett teoretiskt jämviktsläge för den totala genomsnittliga lönenivån i ett land vid en viss tidpunkt. Är landet riktt, väl utrustat med kapital och råvaror och är folket kraftigt, begävt och högt bildat, så kan genomsnittslönen mycket väl ligga 20, kanske 50 gånger högre än i ett illa organiserat, fattigt land, med dåligt folkmateriell, där genomsnittslönen kan sjunka under existensminimum och hungersnöden höra till ordningen för dagen.

Man måste å andra sidan ha lika klart för sig, att ingen kommitté bestående av än så skarspinna ekonomer och representanter för parterna i varje löneskrivning kan säga: »Detta är just den teoretisk riktiga lönen, varken 2 öre mer eller mindre i timmen skall betalas.»

Avgränsning mellan »orimliga och rättvisa» i händerna på statlig myndighet.

Men om arbetarna begära önskränkt målet att hindra folk att arbeta till andra villkor än fackföreningen uppställt, då blir konsekvensen att det måste finnas en officiell myndighet med auktoritet att bestämma när vilkoren äro rättvisa och när de äro orimliga. Och här utslaget fölls så måste båda parterna ovillkorligen rätta sig efter det. Arbetarnas skulle tvingas att hålla i gång och arbetarna att arbeta till den fastställda lönen. Vagrade arbetarna skulle myndigheterna i fråga vara tvungna inkalla arbetsvilliga.

De mäktigaste organisationerna framkalla med överdrivna löner krav arbetslöshet och minskad produktion.

En sådan obligatorisk skiljedom, som omfattar den fria strejkrätten, vilja varken arbetsgivare eller arbetare vara med om. Arbetarna vilja själva ta saken i sin hand och bedöma, när en strejk kan riskeras med hänsyn till marknadens betingelser. Men även om detta sker på ett klokt sätt i många fall, så finns det inga garantier mot okynnesstreck och

»blockaders» igångsatta av grupper, som ej vilja underkasta sig högsta ledningen. Och vilja är det som lättast frestas att övermält pressa upp lönerna, d. v. s. över marknadsläget, jo, det är just de mäktigaste, ekonomiskt bärföraktiga organisationerna. Och vad blir följden? Det vanliga förloppet blir ansett detta: De höga lönerkraven medföra endera nedläggning eller inskränkning av driften eller höjda priser på produkterna och därigenom minskad avstättning, minskad produktion och minskad arbetsställning inom yrket. Det vill i sin tur säga utestängda arbetslösa, eller minskad möjlighet för ungdom att komma in i yrket; följden av detta återigen är ökad trängsel på andra åtoner. Det blir de svagaste, sämst betalda arbetargrupperna, som bli lidande för de starkares fördel. På så sätt kan en fackförening (i sig själv en nyttig och nödvändig organisation) genom orimliga anspråk komma att bli till skada för arbetarklassens intressen på flerfaldig sätt: genom att orimligt fördyra

nödvärldighetsartiklar, genom att lömsla företagsamhet, som kunde skapat arbetsstillfällen, genom att försvåra regelbunden export på världsmarknaden, genom att hindra ungdomen att komma in i arbetet etc.

Maktmissbruk straffas med upplost solidaritet.

Kan det finnas någon annan säkerhet mot sådana maktmissbruk än att, som kraven drivas för högt och det uppstår stora utestängda grupper, dessa erbjuda sig att taga arbete till lägre löner? Kan man tvinga mäktiga organisationer, som att vi vilja hålla sig fullständigt öppna för tillströmmande arbetskraft, sänka vilkoren och avstå från de höga mönopolöner de kunde inhösta på grund av en gynnsam ställning?

Ja, men strejkbryteriet i sin nuvarande form har ingen ekonomisk betydelse, svarar man, det faller ingen arbetsgivare in att han skulle i längden kunna ersätta sin organiserade arbetarstam med en samling strejkbrytare. Nej det är nog sant.

Men ju mer fackföreningarna missbruka i stället för att bruka sin makt, ju mer lossnar solidaritetens band, ju starkare växer oppositionen bland

de utestängda. Och eftersom en enskild (så är för svag att upprätta ensam som arbetsvillig, så måste hela organisationer av sådana uppstå. — Det ligger i utvecklingens logik. Det är den potentiella möjligheten att hävta arbetets frihet som är viktig. Den är en säkerhetsventil mot maktmissbruk och urartning.

Rättsuppfattningarnas konsekvenser:

Man måste draga de yttersta konsekvenserna av de skilda »rättsäckadningarna», om man skall få tydligt för sig var det leda. Ett obetydligt för kan innehålla krafter att bli ett värdigt tråd. — Det är icke uteslutet att de organiserade arbetarnas omtaliga rättsäckadning genom arbetsvilliga som höjer sig i solidaritetens mantel i grunden visar sig vara en egoistisk maktlösfilosofi, osolidarisk mot samhället som helhet och i längden farlig för arbetarörelsen själv. —

Organisera samhällsgrupper i strid om makten.

Konsekvensen kan också bli att alla samhällsgrupper organisera sig på samma sätt och prisställningen blir ett resultat av maktbalansen mel-

Bärande ständer med inskriptioner.

ALICE PAUL. Kväkrarställningen med händerna i knät på Karolinska.

Det är den aktuella frågan om gift kvinnans nationalitet som fört till Genève en av den amerikanska rösträttsbevarens intressatista representanter, miss Alice Paul. I sju år har hon rösträttsrörelsens ledare, Nils den nådde sitt mål.

Enligt amerikansk lag har man rätt att stå på en offentlig plats med ständer, bärande inskription. Det kallas »picketing». Miss Pauls organisation började 1917 »picketing» a presidenten, d. v. s. man ställde sig vid grindarna till Vita huset i Washington med sina ständer. Det för-

sta ständaren har inskriptionen: »Herr President, vad vill Ni göra för kvinnans rösträtt?» Och President Wilson log med vita tänder. Han var ledare av det demokratiska partiet, men motståndare till kvinnans rösträtt. Varje dag i över två år föra nu dessa skilvaktar sitt tysta politiska samspråk på ständer med Amerikas främste man, varje dag påminnande honom och pressen om allväret i sina krav och om sättet att villfara deras önskan. Naturligtvis villas också möten och tal och demonstrationståg o. dyl., som brukligt är. President Wilson svarar med att bli »intresserad», »djupt intresserad», »alldeles utomordentligt djupt intresserad», men ingen handling följer.

Låt oss här göra en kort översikt över förhistorien. 1878 fick rösträttsförslöaren Susan B. Anthony ett förslag introducerat i den amerikanska kongressen om lika politisk rösträtt för män och kvinnor. Därefter övergavs denna direkta väg och antalet. 35 år försökte man att få te enskilda staterna i Amerika att vara för sig giva kvinnorna rösträtt. 1913 utgavs miss Paul till ordf. i den amerikanska rösträttsföreningens kongress- (rättsdags-) kommitté, varchef (den direkta vägen ängo beträffande). Själva slutparten, den i egentlig mening »stridande» tiden, räckte till två år för att 1919 leda till målet. Följande år hade samtliga staterna ratificerat kongressens beslut om att tagande av det gamla Anthony-förslaget som tillägg till författningen. Boken »Fängslad för Frihet», utgiven miss Paul, och varifrån upplagor. —

Joined for Freedom. By Doris Stevens. Boni and Liveright, New York, 1920.

gifter och fotografi erhållits, ger en skildring av förlöppet.

Stutten kom någon på den idén att söka skrämna ledningen genom hot om arrestering. »Här lagen ändrats», frågar miss Paul. Och verkligen, man häktade 168 kvinnor, och somliga höllos i ransnackning och fängelse i nära 7 månader. Men antalet nya ofvervilliga växte, så alltid stod där nya ständerbärande. Mot fängslandet revolterade dock den allmänna meningen så småningom, och president Wilson måste från Paris bekräma sig att förmäda en av de icelände ja-rösterna för att den kvinnliga rösträtten skulle få majoritet i riksdagen. För hans eget vidkommande kom vändpunkten för sent, icke hans parti utan det republikanska blev det segrande och var det, som gav kvinnorna politisk rösträtt. Här öppnar sig ett av perspektiven i emot förståendet av Förenas starnas brist på sympati för Nationernas förbund m. m. —

Miss Paul var då några och tjugo-årig. En ung, universitetsbildad kvinna av kväkrarfamilj, hårdig, lågmälat, mycket stilla, men med en viss naterisk snabbhet då det gällde handling, utgång och med koncentration i viljan. Detta intryck ger ovanstående bok av henne och samma intryck har man fortfarande. Hon kan ibland murrar över hur segslett och hårdnackat detta Europa är med alla sina gamla arar. Påminnar man henne om att Amerika också hade sina sidor, då byser en strålende humor ur hennes ögon.

Anledningen till att miss Paul nu kommit att slå sig ned i Genève är hennes arbete för en ändring i konventionen angående gift kvinnans nationalitet. Hon är ledare för den konsultativa kvinnokommissionens i denna fråga byrå i Genève, som upprättades strax före jul i fjol och hon har genom sitt arbete där kommit att bli bekant också för Europas kvinnor. Genève i juli. — Anna T. Nilsson.

V I S T Å T I L L T J Ä N S T

Ateljé myran
 Modeskola
 Biblioteksgatan 12, 4 tr., hiss
 Telefon 94 39
 Kursar på löngre eller kortare tid i all slags
 ordn. Komed börjar den 1:a septembar.

BLOMSTERHANDEL

Blomsterhandeln
 7 RUNEBERGSGATAN 7
 Telefon 106 63.
 Innehavare: ANNA NILSSON
 Flytt av Gunnar Johansson Helsingborgsbladet.
 REKOMMENDERAS

HOTELL

Hotell o. Pensionat Esplanaden
 Helsingborgsplan 7, Söndskolan.
 Telefon N:o 3242 (central)

FREDRIKSHOVENS PENSIONAT
 Fredrikshovsgatan 5. Tel. 739 och 740 50.
 Inom Helsingborgs kommun. Skillevägar
 N:o 5. Skillevägar i REKOMMENDERAS.
 Madras, tvärliga van. — Billiga priser.
 Ett ANNA FÄHSTEDT

Lucks Proklamhoffe

MASKINMÄRKNING

Har Ni märkt?

Maskinmärkning, hälsom, plissering, knäpp, stoppning och fällning av duktyger utföres vid **Ellin Madons Maskinateljé**, H. K. H. Skarvströms Herrenska. 14 Helsingborg, Inom Brocksberg. Tel. N:o 1194.

PARFYM

Parfymmagasin S. Gustafson
 BIRGERJÄRSGATAN 26.
 STORT OCH VÄLSORTERAT LÅGER.
 Tillräckligt stort utvald på ett och ett halvt. Tel. N:o 127 18.

SKOMAKERI

Gå ej över än

utan ring till en förstklassig Skörelperationsverkstad, så hämta vi och hämsända.

A. B. KEMBEL
 Nybrogatan 81. O. 87 30.

SLIPERI

KNUT STRÖMSTRÖMS SLIPERI
 ODENGATAN 36. Tel. N:o 22062.
 Utför all slags slipning. Reparationer av lås och nycklar m. m.
 Arbetet utföres naggant o. till billiga priser.

TAPETSERARE

Onstoppning av möbler
 och sadras, mattläggning
 utföres vid och billigt.
H. R. JOHNSON, Döbelögatan 21
 Telefon 31 05

URMAKARE OCH OPTIKER

UR- & OPTISK AFFÄR
 14) ERSKAGATAN 14
 (Inom tv. Fellingsgatan)
H. ANDERSON
 Vänerstr. 14
 Noggrant och på glödgögen.
 Reparationer 86. 173 30.

DEN UPPRORISKA KVINNAN.

(Forts. fr. sid. 1).
Härna är vi hätt fram till pil-
delas kärna, till den yttersta grunden
för den tendens att pedestrå kvinnan
som genomgår hela vår kultur. Till
mannens biologiska tragedi. Man
kan, säger fru Lazarfeld, över hu-
viden inte förstå den manliga världs-
bild, en man förbriser denna om-
ständighet, som man kunde kalla det
manliga könets urangest inför kvin-
nan. Betänker man, hur svårt män-
niskan har att fördraga ävent det obe-
tygliga personliga nederlag, och
med vilket prisgivande av de högsta
livsvärden ett sådant nederlag ofta
kompenseras, förstår man att man-
nens fruktan för ett sexuellt mislyck-
ande — alltså ett nederlag på per-
sonlighetsens vitalaste punkt — kun-
na utlösa så förödande verkningar
på kulturvets alla områden som fal-
et är. Man förstår då mycket, som
hittills syns oförklarligt. Kinstan
av sexuell osäkerhet har drivit man-
nen ut på överkompenseringens far-
liga väg. Hur kan man kompensera
sin egen svaghet, om inte genom
att trycka ned den andra. Så har
mannen tryckt ned kvinnan, intalat
sig och henne att hon är svag, un-
derlägsen och beroende — för att
därigenom stärka tilltron till sitt
själv. För att stärka sin egen känsla
av manlig potens har han fringat
hennes att spela en sexualroll i andra
planer. Hon skall vara den som
väntar och bidar, han skall vara en
erövaren, hon skall ödmjukt mottaga
vad hon får och framför allt inte hit-
ta på att begära annat än det hon
får. Hon är till för att tillfredsställa
mannen! Men mannen är natur-
ligtvis inte till för att tillfredsställa
kvinnan. En kvinna med sådana
sättningar stämplas utan vidare som
osedlig — även de moraliska kate-
gorierna är skönt tillrättlagda efter
mannens behov.

Detta nedsättande av kvinnan har
naturligtvis lett till att hon kommit
att uppfattas den kvinnliga sexual-
rollen såsom mindervärdig. Genom
frigiditet, sexuell kyta, kälskärmod
har hennes natur protesterat mot den
passiva roll som tilldelats henne.
Ofta har hon drivits till att föröka
och föröka sitt eget kön. Det finns
till kvinnor som inte hellre skulle vara
män, men man har inte hört talas om
män som hellre önskat vara kvin-
nor. Ett så onaturligt förhållande
säger en hur onaturligt könslikt är.
Lilsons arbetarklassen kändt att en
sambalhet inför en ställning i andra
planet och därför rest sitt krav på
att till full och allsidig mänsklig ut-
veckling, så känner också kvinnan
att hennes kön förvägras rätten till
full personlig blomning.

Den beroende, av skräcken om-
gärdade, på allt sätt tillbakahållna,
sexuellt förnedrade kvinnan är na-
turligtvis allra minst ägnad att be-
frija mannens sexualliv. Tvärtom,
hon ökar hans osäkerhet och fruk-
tan. Den storartade manliga listen
har sålunda misslyckats. Som det
nu är, är båda ölfredsställda, så-
väl mannen som kvinnan, och denna
ölfredsställning har skapat den
sjukligt överhetade sexuella amos-
teten i vilken vi nu lever. Sexualite-
ten har skjutits fram på andra livs-
värden bekostnad. Överbetoningen
av den manliga potensen har blivit
den heisande förlöckel, ur vilken
ingen utgång till lugn och harmoni
finnes. Detta insåg för resten även
Weininger kort innan han dog. »Ha-
tet mot kvinnan är ingenting annat
än hatet mot den egna, ännu icke
besegrade sexualiteten», skrev han i
sin sista dagbok. Man kunde pre-
cisera hans yttrande och säga: När
männan hatar kvinnan, fiatar han sin
egen, ännu icke besegrade fruktan
för sexuell misslyckande.

Innan mannen övervunnit denna
fruktan, är ingen sexuell harmoni
möjlig. Denna fruktan driver honom
till den överbetoning av det sexuella
som förgiftar vår kultur och till det
nedsättande av kvinnan som verkar
förödande på sexuallivet och därmed
på alla vitala förhållanden.

Fru Lazarfeld har gjort kvinno-
sakens en mycket stor tjänst genom
att påvisa detta faktum. Rablata
manbatare är kvinnosakens ingalunda
befriade — sådant är tecken på
svaghet. Endast den gagnar kvinno-
sakens sak, som lär dem att tänka
att bedöma världen enligt sitt eget
köns normer. Detta lär fru Lazar-
feld. Hon lär kvinnan att se på sig
själv och på mannen med sina egna
i stället för som hittills med mannens
ögon. Endast med en sådan metod
kan man befria kvinnan från hennes
förnedrande andliga beroende och
lösögna henne från den ödesliga
suggestion hon så länge ärdagsit i.
Detta är den enda riktiga vägen.
Kvinnans fullständiga själsliga be-
frielse. Någon annan väg till köns-
harmonin finns inte. Det hjälper inte
kvinnan, vilka förmåner hon än lyckas
tillkämpa sig, om hon inte själv är

så mogen att hon kan göra bruk av
den. När man i våra dagar ser
de med politiska medborgarrättighe-
ter utrustade kvinnorna som tanklösa
får springa de reaktionära kraf-
tens ärenden och till och med hängi-
vet låsa rent militaristiska organi-
sationer, andret utblande de ur
kvinnoenspunkt meninglösa nationa-
listiska och patriotiska fraserna,
måste man säga sig, att kvinno-
sakens börjat från gatan ända.

Sådana kvinnor som fru Lazar-
feld och hennes meningsfränder är
det vi behöver. De lär oss att för-
akta den »kvinlighet» som män-
nen under årtusenden av förnedring
tutiat i oss — slavnans kvinlighet,
den kackande hönsens och den spin-
nande kattens kvinlighet, den sva-
ga, hjälplöshövande och i sin svaghet
så tyranniska och egoistiska kvin-
ligheten. De lär oss att protestera
mot en sådan kvinlighet, som inte
är annat än ett utifrån påtvungen ö-
kliga låta fjädar, ingen än så förö-
dande madonnans kan locka den
nya medvetna kvinnan att sälja sin
frihet och ge avkall på sitt mora-
liska ansvar.

Dessa medvetna kvinnor är än så
länge mycket få. Och deras kamp är
svår. Det är inte lätt att till ska-
pande liv uppväckta denna kvinno-
massa, som under årtusenden sugge-
rerats att tro på en egen underligg-
enhet — sin sekundära roll i livets
mysterier. Det gäller att göra
klart för kvinnorna att manliga efter-
gifter på sociala, ekonomiska och
politiska områden inte betyder verkliga
segrar. En sådan uppfattning
inövar kvinnorna i den tron att det
högsta de har att sträva efter är lik-
ställighet med mannen. Detta har
varit kvinnoörelsens paroll. Denna
paroll är enligt min åsikt fullkom-
ligt falsk. Vad man bör predika för
kvinnorna är inte likställighet med
mannen, man bör predika kvinnlig
könsmedvetande. Så länge arbetar-
rörelsen följde de vävliga kom-
promissernas väg, var den maktlös. Det
var först när det revolutionära klass-
medvetandet vaknade som den blev
en skapande makt. Det är först när
det revolutionära könsmedvetandet
vaknat hos de kvinnliga massorna,
som kvinnan är mogen att göra en
skapande insats.

Den klagolast som från manligt håll
uppbärts över världens feminisering
o. s. v. är ett tecken på att ett svagt
könsmedvetande redan vaknat hos
kvinnorna. Det är detta medvetan-
de kvinnoörelsen med all makt be-
vande underblåsa. Förmögenhet av
eggt liv, av helgietna mänskliga måste
stärkas hos kvinnan. Ny glans måste
skapas kring begreppet kvinna. Att
vara kvinna måste bli någonting ef-
fersträvsansvärt och segerrikt. Det
måste betyda seger över det för-
gångna — med andra ord: revolution.

Vad denna revolution innebär, det
har en sovjetisk författare Panjelei-
mon Romanov förtärligt uttryckt i
en av sina noveller. »En kvinnas
brev», som ingår i den även till sve-
nska översatta samlingen »Rätten till
kärleks».

»Hela saken är dens», heter det
ett av breven, »att kvinnan blivit en

Kampen på barrikaden.

Att Hagars Olsson träffat ett
byråande problem i sina ar-
tiklar om den revolutionära kvinnan
bevisas av den snabbhet med vilken
mottackarna kommit. Professor
Segerstedt står i sin 1. Dags-artikel
(G. H. T. den 3/7) gonnlickligen
avstånd. Hela framställningen är
för honom ett uppreppande av de
gamla skämt, som i alla tider dryf-
tats av karlar i badkamrarna, där de
vid söndagssejersfirandagens punch-
glas exemplifierat »den i punschens
belysning pikanta sanningen».

Och som avslutning kommer fö-
ljande dräpiga tirad:
»Vi tro nu ändå, att män bli män och
kvinnor bli kvinnor så länge världen står.
Det finns, har alltid funnits och skall ännu

människa med egen rörelse. För
hennes är detta en stor nyhet, och det
har orsakat många skrämor på män-
nens liksom på hennes själv».

Men hon föredrar att lå tilltygad
beträdda en ny väg framåt, att, se-
dan sären från de första försök
blivit likta, återta den lugna rollen
av följelagare genom livet.

Vi vilja inte vara följelagare, utan
vi vilja vara självständiga upptäckts-
resande.»

Denna trotsiga kvinnliga paroll —
inte följelagare, utan upptäcktsre-
sande! — klingar nu för tiden enot
in från många håll. I den moderna
skönlitteraturen vimlar det av själv-
ständiga, aktiva kvinnotyper — kvin-
nor, som tagit sitt öde i egna händer
och lever livet på eget ansvar.
Men ingenstans har denna paroll
samma samma pondus som i Sovjet-
ryssland, där revolutionen automa-
tiskt medfört kvinnans sociala fri-
görelse. Där kan man vänta sig ett
starkt könsmedvetande skall växa
fram hos de hittills undertryckta
kvinno massorna.

Min åsikt är sålunda i kortfattat
att kvinnans sak skall bedrivas re-
volutionärt om den överlevd skall
ha någon betydelse. Kvinnoorgani-
sationer som endast kompletterat
manliga partier kommer i framtiden
att vara lika löjliga som sådana ar-
betarorganisationer för närvarande
är, vilka ansluter sig till borgerliga
partier. En kvinnlig ideologi måste
utbildas — och denna ideologi skall
veta att göra sig gällande tack vare
de organiserade massor som står
bakom den. Forskare sådana som
fru Lazarfeld bidragit till skapan-
det av sådana ideologi. I närva-
rande stund ansåg jag att kvinnosak-
en kån gå hand i hand med varje
revolutionär eller framstegsänligt
parti. En reaktionär kvinnoöskär-
relse är i det nuvarande samhället
ett nousens — den är lika otänkar
som en reaktionär arbetarrörelse i
borgerliga stater. Att sådan kvinno-
rörelse existerar, betyder naturligtvis
bara att det existerar en massa hö-
nor, som visserligen kan knacka ljud-
ligt, men tyvärr inte tänka.

Den slufiga uppörelsen mellan
könen, maktutövningen, kan äga
rum endast i det klassriska samhället
— och det är följaktligen mot detta
samhälle den könsmedvetna kvinnan
bör strävas. Kvinno massorna måste
organiserats eller revolutionära linjer.
Kvinnoorganisationerna måste bli det
kommande samhällets modereller.
Endast så kan kvinnosaken få en ska-
pande betydelse.

Hagar Olsson.

tid linna lidertiga män och lidertiga
kvinnor, pervera män och pervera kvin-
nor, sara-römlig-män och sara-römlig-
kvinnor. Men det finns, har alltid fun-
nits och skall alltid finnas normala in-
divider av båda könen. En normal karl gör
en stor job förbi, när han ynsars ett ett-
gitt fruntimmer och larvar bort till dem
som är som kvinnor ska vara. Det yore
lidare om han stannade hos de mislynt
och gjorde vad han kunde för att få dem
på bättre humör. Men mannen är i allting
en oförberitlig egovilt, den där ser
blåakt katten i revolutionära ansö-
ner, som storma »känskampens barrika-
der».

Tidevarvet hoppas att i följande
nummer kunna återge ytterligare
åsikter från olika sidor.

Samtidigt gör sig berendeupp-
fattningens konsekvenser gällande på
livets praktiska områden. I Stock-
holms Dagblad för den 5 juli läm-
nas ett såväl till form som innehåll
typiskt meddelande om de gitta ser-
vitrernas ställning hos SARA.

»Alls är servitrier hos SARA, som
knep lydens hand, på i dessa dagar i
fruktan och blyvan för en s. k. spårben.
SARA:s ledning gör nämligen inte gitta
servitrier. Detta ogillande mot sitt synes
redan för två år sedan, då ledningen för
lissa gånge tillkännagav, att servitrier
som ingingo åtkämska, icke vidare kunde
pråkisa anställning. Dåingo också en
del det »appen» av den anledningen. Se-
dan dess har det varit tilligen lugnt i
åtkämskapets samman, men nu har utgån-
gen av fruar förlojat igen. Enligt vad St. D.
erfarit har nämligen bolagets ledning i
dagarna uppsett ett 10-tal gitta ser-
vitrier till i oktober — och fortsättning föl-
jer.»

Restaurangbolagets ledning — —
motvärre utrensningen av gitta ser-
vitrier, med att så massor av gitta och i
egentlig mening självförvärgande ser-
vitrier ska arbetslösa, så är det inte mer än
rätt att de genom gifferrätt förlojda till
vika för de ogitta och arbetslösa.» —

Man skulle kunna tro att en av
personell skulle ha fördelar framför
en ständig nykrytning. Men kan-
ske ungdom och fräschör ger större
kompetens, anser ledningen.

Vill ni fortsätta att läsa Tidevarvet?

Postgiro-
nummer 1544

Prenumerera då för andra halvåret
1931. Det kostar endast kr. 3.—

Prenumerationen sker lättast på posten
eller genom att insända avgifven på
postgiroblankett till

Tidevarvets exp. Stockholm 2.

Postgiro-
nummer 1544

TIDEVARVET

REDAKTION:
Telefon N. 4642. Mottagningsstid
10-12.

EXPEDITION:
Telefon 18243.
Konstorsid kl. 10-12 i. m. 1-4
e. m. Postgiro 1544.

PRENUMERATIONSPRIS:
För helår kr. 6.—, halvår kr. 3.—,
kvartal kr. 1.50. Läsnumret 10 öre.

ANNONSPRIS:
1 text 25 öre per millimeter.

Stockholm 1931
Zetterlind & Thanderens Boktryckeri A. B.

lan jordbrukare och industriarbetare,
melan handelsidkare och statsjä-
nare.

Till sist måste statsmakten då
övertaga avgörandet som högsta
medlare och vi äro inne i något såg-
socialism. Innet är det ju också
det man vill på tackföreningshål.
För att citera Wigforss, »dessa kon-
flikter komma aldrig ur världen för-
än sambalhet på allvar hävdar sin rätt
att styra vårt näringsliv och bestäm-
ma över det».

Man kan mycket väl diskutera
lämpligheten av en sådan samhälls-
omläggning. Men då är staten enda
arbetsgivaren och ansvarig för att alla
till arbete. Strejkar en grupp måste
strejkrivare tillkallas eller tvångsar-
bete tillgripas. Staten kan ej hjälpa
en mot staten själv stridande grupp

Ett nytt ekonomiskt system — utan platts för strejkrätt.

Det är alltså icke i grunden en an-
nan rättsupplattning som arbetarna
fördäda, utan ett annat ekonomiskt
system, som i sina konsekvenser le-
der till en helt ny samhällsform.

Denna vill man nu i all tillfett in-
föra genom inrympandet av nya rätts-
sedvänjor. Ett bra sätt att göra re-
volution. Men det egendomliga är,
att den samhällsform som skulle
framskapas ur revolutionen såsom
logisk och historisk konsekvens av
den socialdemokratiska rättsupplatt-
ningen, den skulle ej ha plats för
den fria strejkrätten.

VEGETARISKA RESTAURANTEN
Teatergatan 6'
Direktion S. A. R. A.